

Foto Glenn Murberg 20150228

Dalums Kyrka

Dalums kyrka är en gammal kyrkobyggnad i Ulricehamns kommun i Skara Stift, en församlingskyrka i Redvägs församling. Ätrans dalgång där Dalum är beläget var från vikingatiden en viktig farled och namnet Redväg betyder ridväg. Från danska Halland kunde man nå Mellansverige just via denna farled. Kyrkan ligger ett par 100 meter öster om samhället, i kyrkans närhet låg tidigare ett antal gårdar som utgjorde Dalums by men sedan skiftade ut, Dalums samhälle har istället uppstått som ett stationssamhälle. Det fanns även kyrkstallar här men de revs år 1939 när de inte behövdes längre. Det finns ingen tillhörande prästgård, tidigare bodde kyrkoherden som var verksam i hela pastoratet i Blidsbergs prästgård. Elsegården i Blidsberg fungerade som komministerbostad fram till tjänsten drogs in år 1919. Det sägs att gården Stommen i Dalum tidigare fungerat som bostad för komministern i Dalum. Numera används Blidsbergs prästgård som kansli för Redvägs församling.

Foto Glenn Murberg 20150228

De äldsta delarna av kyrkans långhus, kor och absid är uppförda av sandsten på 1100-talet i romansk stil. Absiden den halvcirkelformade utbyggnaden i öster, anses av vissa forskare visa prov på inflytande från Skåne och Lunds domkyrka. Omkring år 1300 byggdes kyrkan delvis om, förmodligen av biskop Brynolf i Skara varvid en del gotiska element infördes. De ursprungliga murarna och den romanska rumsindelningen med långhus och smalare kor med absid är bevarat. Ett västtorn byggdes samtidigt eller förmodligen något senare, detta hade möjligen ett öppet läktarparti in mot kyrkan. Det nuvarande tornet uppfördes antagligen på 1600-talet efter att det ursprungliga hade eldhärjats och förstörts, enligt traditionen av danskarn i samband med slaget på Åsundens is år 1520. Det nya tornet anlades längre västerut, det gamla tornet blev som en förlängning av långhuset. 1600-talets torn är förmodligen byggt delvis i försvarssyfte, vilken kan ses på de små rektangulära skyttegluggarna i alla fyra vädersträck.

Foto Glenn Murberg 20150228

Sakristian tillkom på 1300-talet och under denna tid fick kyrkan sina gotiska drag i form av de ribblösa valven samt sakristians portal och dörr. Vapenhuset i barockstil stod färdigt år 1738. Absidens utsida är dekorerad med en rundbågsfris som bärs upp av lisener, frisen är den enda i sitt slag i Västergötland och anses tyda på skånsk-danska influenser. Innan den stora restaureringen 1881 – 1883 var kyrkan mycket förfallen och det hade från stiftets håll länge propagerats att kyrkan borde rivas och ersättas med en ny, saken drog dock ut på tiden och till slut så ändrade man sig. Takmålningarna är målade av Anders Gustaf Ljungström år 1882. Under kalklagret som de nuvarande takmålningarna sitter på finns det rester av medeltida takmålningar som förmodligen härstammar från 1400-talet. De togs delvis fram år 1941 men bedömdes vara alltför fragmentariska varpå de på nytt kalkades över. Vid kyrkans sydfasad står en medeltida en medeltida gravsten och två runstenar. Gravstenen är en så kallad liljesten. Liljestenar förekommer framförallt i Västergötland och växtornamentiken anses symbolisera livsträdet. Runstenarna är från 1000-talet och har tidvis använts som trapphällar i kyrkan.

Foto Glenn Murberg 20150228

Den ena har inskriften: "Toke och hans bröder reste denna sten efter sina bröder. Den ene drog västerut och den andre i öster.

Foto Glenn Murberg 20150228

Den andra stenens inskrift är: "Brune (reste) denna sten efter Eskil sin son".